

Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi
International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language

Geliş/Received: 23.03.2023 Kabul/Accepted: 27.05.2023

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerisi Gelişimine ve Değer Eğitimine Yönelik Görsel Okuma Etkinlik Önerisi

Dilek BAZ BOLLUK^a

Zekerya BATUR^b

^a TÜRKİYE, bazdilek4@gmail.com

 ID : 0000-0002-8021-0432

^b Uşak Üniversitesi, UŞAK, TÜRKİYE, zekerya.batur@usak.edu.tr

 ID : 0000-0002-7918-5305

Öz. Gelişen teknoloji ile birlikte bireyler daha fazla bilgiye daha hızlı bir şekilde ulaşabilmektedir. Bu durum bireyler tarafından erişilen bilgilerin olduğu gibi değil bazı zihinsel süreçlerden geçirilerek kullanılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Eleştirel düşünme de bu zihinsel süreçlerin temelinde yer alan bir beceridir. Her birey tarafından ulaşılan bilgi doğruluğu ve istenilen amaca uygunluğu yönleriyle sorgulanmalı, bu şekilde bilgi edinilmelidir. Eleştirel düşünme becerisi hem dil öğretimi hem de beceri öğretimi olan Türkçe öğretimiyle birlikte geliştirilebilecek bir beceri alanıdır. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin dil becerileri geliştirilirken eleştirel düşünme becerisi de kazandırılmalıdır. Eleştirel düşünme becerisi gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilere Türk kültürünün sahip olduğu temel değerlerin de kazandırılması beklenmektedir. Öyle ki bir milletin sahip olduğu maddi ve manevi anlamların tamamı temel değerlerdedir. Araştırmanın amacı Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinliklerinin geliştirilmesidir. Yapılan araştırma tarama modelinde olup betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın temel amacı doğrultusunda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen ileri düzey (C1) öğrencilerinin hem temel değerleri hem de eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesi için farklılıkların ve benzerliklerin birlikte verildiği 6 farklı görsel okuma etkinliği geliştirilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda şu öneriler verilebilir: Yabancılar Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme ve değer eğitimi konusunda çalışmalar artırılabilir ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde eleştirel düşünmenin gelişimi için farklı etkinlikler geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Eleştirel Düşünme Becerisi, Değer Eğitimi, Görsel Okuma Etkinlikleri.

Visual Reading Activity Recommendation on Development of Critical Thinking Skills and Values Education of Students Learning Turkish as a Foreign Language

Abstract. With the developing technology, individuals can access more information faster. This situation has revealed the necessity of using the information accessed by individuals, not as it is, but by going through some mental processes. Critical thinking is a skill that lies at the core of these mental processes. The information obtained by each individual should be questioned in terms of its accuracy and suitability for the desired purpose, and information should be obtained in this way. Critical thinking skill is a skill that can be developed together with Turkish teaching, which is both language teaching and skill teaching. While teaching Turkish as a mother tongue, foreign students learning Turkish in teaching Turkish as a foreign language should also gain critical thinking skills while improving their language skills. Like critical thinking skills, in teaching Turkish as a foreign language, students are expected to gain the basic values of Turkish culture. So much so that all the material and spiritual meanings of a nation are in basic values. The aim of the research is to develop visual reading activities for the development of critical thinking skills and value education of students learning Turkish as a foreign language. The research is in the scanning model and is a descriptive study. In line with the main purpose of the research, 6 different visual reading activities were developed in which the differences and similarities are given together, in order to develop both the basic values and critical thinking skills of advanced level (C1) students learning Turkish as a foreign language. As a result of the research, the following suggestions can be given: Studies on critical thinking and value education in teaching Turkish to foreigners can be increased and different activities can be developed for the development of critical thinking in teaching Turkish as a foreign language.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Critical Thinking Skills, Value Education, Visual Reading Activities

1. GİRİŞ

İnsan düşünen canlı bir varlıktır. Özden (2003) düşünmeyi; gözlem, tecrübe, sezgi, akıl yürütme ve diğer kanallarla elde edilen bilgileri kavramsallaştırma, uygulama, analiz ve değerlendirmenin disipline edilmiş biçimi olarak tanımlamıştır. Alanyazında düşünme becerileri; temel işlemler, problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme olarak sınıflandırılmaktadır. Bu becerilerden eleştirel düşünme 21. yüzyılda gerekli becerilerden biridir (Trilling ve Fadel, 2009). Eleştirel düşünme becerisi, günümüzde, giderek çeşitlenen iş sahalarında çalışabilmek, bilgi kaynaklarından verimli bir şekilde yararlanabilmek, uygun çözümler üretebilmek için sahip olunması gereken “üst düzey düşünme becerilerinden” biri olarak görülmektedir (Dewey, 1933). Eleştirel düşünmede analiz, sentez, değerlendirme gibi üst düzey düşünme basamakları aktif olarak kullanılmaktadır. Ennis (2011) eleştirel düşünmeyi neye inanılacağına veya ne yapılacağına karar vermeye odaklanan gerekçeli, yansıtıcı düşünme olarak tanımlamaktadır. Ennis tarafından yapılan eleştirel düşünme tanımında var olan nesne üzerinde odaklanılmıştır. Cüceloğlu (1995, s. 216) tarafından ise sürece odaklanılarak şu şekilde bir tanımlama yapılmıştır: “Kendi düşünce süreçlerimizin bilincinde olarak, başkalarının düşünce süreçlerini göz önünde tutarak, öğrendiklerimizi uygulayarak kendimizi ve çevremizde yer alan olayları anlayabilmemizi amaç edinen aktif ve organize bir zihinsel süreçtir”.

Alanyazında eleştirel düşünme ile ilgili çok fazla tanımlama yapılmıştır. Ancak eleştirel düşünmenin gereken önemini anlaşılması, eleştirel düşünme çalışmalarının yapılmaya başlanması dünya genelinde 21. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren önem kazanmaya başlamıştır. Eğitim ortamlarında eleştirel düşünme becerisine yer verilerek öğrencilerin bu becerisinin geliştirilmesine yönelik ilk adımlar 1940’larda düzenlenen Delphi panelinde savunulmuş ve 1980’li yıllardan itibaren ise eğitim programlarında eleştirel düşünme becerisine ağırlıklı olarak yer vermeye başlanmıştır (Kraak, 2018). Dünya genelinde önemi anlaşılan eleştirel düşünme Türkiye’de ilk kez 2004 yılında ilköğretim programına dâhil edilmiştir (Önal ve Erişen, 2019). Eleştirel düşünme eğitimi bireylere bilgi edinme, kullanma ve üretme aşamalarında oldukça faydası olan bir beceri alanıdır. Piaget (1958) eğitimin öncelikli hedefinin, önceki nesillerin yaptıklarını tekrar etmek değil, yeni fikirler üreten, bilginin doğruluğunu sorgulayan, eleştiri becerisine sahip bireyler yetiştirmek olduğunu ifade etmiştir. Eleştirel

düşünme bireylerin ve toplumun ilerleyebilmesi için temel becerilerdendir. Uluslararası Eğitimin Geleceği Komisyonu tarafından 2050'de eleştirel düşünmenin, belirli bir üst düzey düşünme olarak, etkili bir şekilde öğretildiğinde mantıksal problem çözmeyi teşvik edecek planlı bir eğitim başarısı olarak kabul edilmiştir (2021).

Ennis bir çalışmasında Eleştirel Düşünme için 12 yeterlilik ve 14 tutum olmak üzere kapsamlı bir liste sunmuştur (Ennis, 1987, akt: Boisvert, 2004, s. 12):

Tablo 1

Eleştirel Düşünceye Özgü Yeterlilikler

1. Bir soruya yoğunlaşma.	7. Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.
2. Argümanları çözümlenme.	8. Değer yargılarını formülleştirme ve değerlendirme.
3. Soru formüle etme ve çözümlenme.	9. Terimleri tanımlama ve tanımları değerlendirme.
4. Bir kaynağın geçerliliğini değerlendirme.	10. Sayıtları inceleme.
5. Gözlem raporlarını gözleme ve inceleme.	11. Bir eylemin karar süreci aşamalarına uyma.
6. Sonuçları hazırlama ve değerlendirme.	12. Başka kişilerle etkileşim kurma.

Tablo 2

Eleştirel Düşünceye Özgü Tutumlar

1. Bir problemi açık bir biçimde sunma kuşkusu.	8. Sunulan farklı perspektifleri inceleme.
2. Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.	9. Açık bir düşünce ifadesi.
3. İyi bilgilenmek için bilgi toplama eğilimi.	10. Olgular doğruluyorsa ya da nedenler yeterli ise bir pozisyonu benimseme ya da değiştirme eğilimi.
4. Geçerli kaynakları kullanma.	11. Açıklamaların, konunun elverdiği ölçüde araştırılması.
5. Genel durumu hesaba katma.	12. Karmaşık bir bütünlüğün kısımları ortaya konduğunda, düzenli bir sıra izleme.
6. Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.	13. Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.
7. Başlangıçtaki düşünceyi koruma kuşkusu.	14. Başkalarının duygularını, bilgi düzeylerini ve entelektüel olgunluk derecelerini değerlendirmeye alma.

Alanyazında eleştirel düşünme ile ilgili çeşitli yeterlilikler tanımlanmıştır. Ancak bu çalışmada Ennis (1987) tarafından tanımlanan yeterlilikler temel alınacaktır. Eleştirel düşünme ile bireyler hem akademik hem de günlük hayatta birçok avantaj elde etmektedir. Bu durumu Sünbül (2011) şu şekilde sıralamaktadır:

- *Yaratıcı düşünme için zemin hazırlar.*
- *Sınıfta demokratik bir ortam oluşmasına katkı sağlar.*
- *Öğrencilerin derslere aktif katılmasına yardımcı olur.*
- *Sınıf içi iletişim ve öğrenciler arasında etkileşim artar.*
- *Bireyin bilgiyi işlemede ve ayıklamada seçici olmasını sağlar.*
- *Öğrencilerde öz değerlendirme becerilerinin gelişmesini sağlar.*
- *Öğrencilerin sosyalleşmesine ve özerklik kazanmasına katkı sunar.*
- *Konuyu açık, doğru ve eksiksiz düşünerek anlamalarını kolaylaştırır.*
- *Konuların derinlemesine öğrenilmesini sağlar, ilgi ve motivasyon oluşturur.*
- *Bilginin incelenmesini, değerlendirilmesini ve sonuca göre kullanılmasının önünü açar.*
- *Öğrenilen bilgi, beceri ve davranışların diğer derslere ve hayata transferini kolaylaştırır.*

Bireye çeşitli avantaj sağlayan eleştirel düşünme diğer becerilerde olduğu gibi ilk olarak ailede daha sonra öğretim ortamlarında bireylere kazandırılmaktadır. Öğretim ortamlarında her dersin içerisinde kazandırılabilmesi gibi beceri öğretimi temel alan Türkçe derslerinde diğer beceriler gibi öğrencilere çeşitli etkinliklerle birlikte kazandırılması beklenmektedir. Öyle ki dil öğretimi beceri öğretimidir. Eleştirel düşünme de 21. yy. becerileri arasında yer alan önemli becerilerden birisidir. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin dil becerileri geliştirilirken eleştirel düşünme becerisi de geliştirilmelidir.

Alanyazında yapılan incelemelerde ulaşılan çalışmalardan birkaçı şu şekildedir: Dündar ve Polat (2021) tarafından Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmiştir. Metin (2020) tarafından ise “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Eleştirel Düşünme ve Kültürlerarası Yetkinliği Geliştirmeye Yönelik Stratejiler” adlı araştırma yapılmıştır. Aydın ve Tunagür (2021) tarafından da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin 21. yy. becerileri kapsamında eleştirel düşünme becerisi de incelenmiştir. Verilen çalışmalar dışında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisini tespit etmeye veya geliştirmeye yönelik hem nitel boyutta hem de nicel boyutta bir çalışmaya rastlanmamıştır. Hem alanyazında bu konuda fazla çalışmanın olmaması hem de öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi ve değer eğitimi gelişimine yönelik etkinliklerin öğrencilere bu becerileri kazandırmasında olumlu etki göstereceği düşünülmektedir.

Eleştirel düşünme becerisine benzer olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilere Türk kültürünün sahip olduğu temel değerlerin de kazandırılması beklenmektedir. Bir milletin sahip olduğu maddi ve manevi anlamların tamamı temel değerlerdedir. “Latince kıymetli olmak anlamına gelen ‘valare’ kökünden türetilen ‘değer’ kavramı, ilk defa sosyal bilimlere Zranieli tarafından kazandırılmıştır.” (Ulusoy ve Dilmaç, 2012, s. 6). Toplumların kültürel hayatlarında önemli bir yer tutan “değer” kavramı Türkçe Sözlük’te ise şöyle tanımlanmıştır: “Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık” (TDK, 2005, s. 483). Değer konusu ile ilgili çok fazla sayıda

araştırma yapan Güngör (2000, s.18) tarafından ise değer kavramı “Değer bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğu hakkındaki inanç” şeklinde tanımlanmıştır. 2017 yılında Talim ve Terbiye Kurulunca yayınlanan müfredatta yer alan değerler ve değerlerle ilişkili bazı tutum ve davranışlar güncellenmiştir.

Tablo 3

2017’de, güncellenen Talim ve Terbiye Kurulunca yayınlanan müfredatta yer alan değerler ve değerlerle ilişkili bazı tutum ve davranışlar (URL1)

Değerler	Değerlerle İlgili Bazı Tutum ve Davranışlar
Adalet	Adil olma, eşit davranma, paylaşma
Dostluk	Güven duyma, anlayışlı olma, dayanışma, sadık olma, vefalı olma, yardımlaşma...
Dürüstlük	Açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma, güvenilir olma, sözünde durma...
Öz denetim	Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme...
Sabır	Azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme...
Saygı	Alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, muhababının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme...
Sevgi	Aile birliğine önem verme, fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, vefalı olma...
Sorumluluk	Kendine, çevresine, vatanına, ailesine karşı sorumlu olma; sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme...
Vatanseverlik	Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme...
Yardıms severlik	Cömert olma, iş birliği yapma, merhametli olma, misafirperver olma, paylaşma...

Bu çalışmada yukarıda verilen Tablo 3 temel alınacaktır. Bireyin eleştirel düşünme becerisini kazanmasında, kapasitesini en üst düzeyde ortaya çıkarmasında ve temel değerleri öğrenmesinde en önemli yollardan biri etkinliklerdir. Eleştirel düşünme becerisinin öğrencilere kazandırılabilmesi için buluş yolu ile öğrenme, araştırma, soruşturma ve tam öğrenme stratejileri; güdümlü tartışma, örnek olay, tartışma, drama, gözlem, beyin fırtınası, problem çözme gibi teknikler eğitim ortamında uygulanabilir (Sönmez, 1993, s. 23). Yapılan bu çalışmada araştırmacı tarafından yeni bir dil öğrenen öğrencilerin dikkatini daha fazla çekeceğinin düşünülmesi nedeniyle görsel okuma etkinlikleri geliştirilmiştir. Görsel

okuma etkinlikleriyle öğrencilerin kendilerini yazılı ve sözlü ifade etmeleri, anlama ve sorgulama becerilerini geliştirmeleri, kültür ve çevrelerine ilişkin bilgileri öğrenmeleri amaçlanmaktadır (Güneş, 2013). Etkinliklerin geliştirilmesinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere hem eleştirel düşünme becerisi gelişiminde hem de değer eğitiminde fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Yapılan araştırmanın amacı Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik ileri düzey (C1) görsel okuma etkinliklerinin geliştirilmesidir.

2. YÖNTEM

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik ileri düzey (C1) görsel okuma etkinliklerinin geliştirilmesini amaçlayan bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Veriler; yabancılara Türkçe öğretimi, eleştirel düşünme becerisi gelişimi, değer öğretimi konularındaki yurt içi ve yurt dışı bilimsel kaynaklardan (makale, kitap, kitap bölümü, vb.), internet kaynaklarından vs. her düzey için yabancılara Türkçe ders ve çalışma kitaplarından, yabancılara Türkçe dersi öğretim programından yararlanılarak elde edilmiştir. Ulaşılan veri kaynaklarının incelenmesi sonucu, tasarlanacak etkinliklerde nelerin göz önünde bulundurulması gerektiği konusunda bir çerçeve oluşturulmuş; eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlikleri, bu çerçeveye uygun bir anlayışla oluşturmaya çalışılmıştır.

Araştırmada Ennis, (1987) tarafından belirlenen eleştirel düşünmeye ilişkin yeterlilik ve tutum tablosu ile 2017’de, Talim ve Terbiye Kurulunca yayınlanan müfredatta yer alan değerler ve değerlerle ilişkili bazı tutum ve davranışlar tablosu temel alınarak etkinlikler geliştirilmiştir.

Etkinlikler, öğrencilerin hem Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme aşamasında edindiği bilgiyi eleştirip sorgulayabilmesi hem de dilini öğrendiği ülkenin temel değerlerini öğrenebilecek düzeyde olması nedeniyle C1 seviyesi için geliştirilmiştir.

Yapılan bu araştırmada etkinlikler C1 seviyesinin başlangıcından son haftasına kadar yapılabilecek şekilde 6 hafta olarak düzenlenmiştir. Her haftaya yukarıdaki tablolarda (Tablo.1, Tablo. 2, Tablo.3) verilen kazanımları gerçekleştirebilmek için bir görsel okuma etkinliği, benzerlikler ve zıtlıklarla öğrencinin ilgisini çekebilecek bir şekilde sunulmuştur.

Araştırmada Türkiye Maarif Vakfı tarafından ortaya konulan Yabancılara Türkçe Öğretimi Programı detaylı olarak incelenmiştir. Bu programda değer eğitimine yönelik bir kazanıma yer verilmediği görülmüştür. Ancak programda verilen C1 seviyesi “Okuma-Anlama Becerisi Kazanım Listesi’nde “görsel okuma etkinlikleriyle” şu kazanımların öğrencilere kazandırılması hedeflenmiştir:

- Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
- Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar.
- Metinlerdeki örtük iletileri belirler (Maarif, 2019).

Görsel okuma etkinliklerinin öğrencilere uygulanmasından sonra öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için C1 seviyesi “Sözlü Üretim Becerisi Kazanım Listesi”nde yer alan görsel okuma etkinliklerinden "Eleştiri/yorum/değerlendirme içeren konuşmalar yapar." (Maarif, 2019) kazanımı hedeflenmiştir.

2.1 Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için etkinlikler düzenlenmeden önce Tablo 3'te verilen kök değerlerden hangilerinin ve hangi sırayla C1 seviyesinde verilmesi gerektiği 5 alan uzmanına sorulmuş, buna göre araştırmada verilmesi gereken değerlere karar verilmiştir. Yardımseverlik, sevgi, adalet, saygı, sorumluluk, dostluk. Daha sonra görsel etkinliklerin değerlerle uyuşup uyuşmadığı yine 5 alan uzmanına sorulmuştur. Bu uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda etkinlikler ile değerlerin uygun olduğu belirtilmiştir. Böylece araştırmanın güvenilirliği sağlanmıştır.

2.2 Etkinliklerin değerlendirilmesi için geliştirilen değerlendirme rubriği

Etkinlikler uygulandıktan sonra öğrencilerdeki gelişimin değerlendirilebilmesi için araştırmacılar tarafından alanyazın taraması yapılarak maddeler oluşturulmuştur. Üçlü likert tipinde düşük, orta, yüksek olarak puanlama yapılabilmesi için değerlendirme rubriği, 5 alan uzmanına gönderilmiş ve alan uzmanlarından gelen dönütlerle araştırmada kullanılan rubriğin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Geliştirilen rubrik, yapılan araştırmadaki etkinliklerin değerlendirilebilmesi için toplam 10 madde olarak düzenlenmiştir.

Tablo 4

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinliklerinin kazanımını değerlendirmeye yönelik değerlendirme rubriği

MADDELER	DÜŞÜK	ORTA	YÜKSEK
1. Özelden genele sıralama yapabilir ve bunları değerlendirebilir.			
2. Bir konu hakkında araştırma yapabilir.			
3. Sorulan soruya yoğunlaşabilir.			
4. Farklı düşünceleri değerlendirebilir.			
5. Düşüncelerini açıkça ifade edebilir.			
6. Duygu ve düşüncelerini tarafsız ortaya koyabilir.			
7. Olayların nedenini araştırmaya yönelebilir.			
8. Çözümleme yapabilir.			
9. Yaşanan olaylardan çıkarsamalarda bulunabilir.			
10. Bir konuya hem olumlu hem de olumsuz yönlerinde bakabilir.			

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik ileri düzey (C1) görsel okuma etkinlik önerileri verilecektir. C1 seviyesi ortalama 6 hafta olduğu için 6 haftalık bir etkinlik planlanmıştır. Etkinliklerin kazanımları

yukarıda da belirtildiği gibi Türkiye Maarif Vakfı (2019) tarafından ortaya konulan Yabancılar Türkçe Öğretimi Programı'ndan alınmıştır.

3.1. Etkinlikler

3.1.1. Hafta Etkinlik Önerisi

Tablo 5

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Metinlerdeki örtük iletileri belirler.
Kazandırılması beklenen değer	Yardımseverlik
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma.</i>
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i>
Etkinlik süresi	İki ders saati
Kullanılacak materyal	Renkli görseller
Kullanılacak yöntem ve teknikler	Tümevarım Soru cevap Tartışma Beyin fırtınası
Etkinlik öncesi	Öğrencilere yardımseverlik ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir: <ul style="list-style-type: none"> • Yardımseverlik nedir? Anlatınız. • Daha önce birisine yardım ettiniz mi? Anlatınız. • Daha önce size birisi yardım etti mi? Anlatınız.

Etkinlik sırası 3 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde benzerlik (uygulama) ögesi ön plana çıkarılmıştır. 3 görselde de tema yardımseverliktir. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur:

Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız.

Görsellerin teması nedir? Anlatınız.

Yardımlaşma önemli midir? Anlatınız.

Yardım etmek neden önemlidir? Anlatınız.

Yardımlaşma olmasa ne olurdu? Anlatınız.

Birbirimize yardım edince ne hissediyorsunuz? Anlatınız.

Görsel 1.

Görsel 2.

Görsel 3.

Etkinlik Sonrası

- Türkiye’de sana yardım eden insanlar oldu mu? Anlatınız.
- Türkiye yardımlaşma konusunda nasıl bir ülke değerlendirir misiniz? Anlatınız.

- Değerlendirme
- Senin ülkende yardımlaşma nasıldır? Anlatınız.
  - Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Değerlendiriniz.
  - Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız?

3.1.2. Hafta Etkinlik Önerisi

Tablo 6

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
Kazandırılması beklenen değer	Sevgi
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma.</i>
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i>
Etkinlik süresi	İki ders saati
Kullanılacak materyal	Renkli görseller
Kullanılacak yöntem ve teknikler	Tümevarım Soru cevap Tartışma Beyin fırtınası
Etkinlik öncesi	Öğrencilere sevgi ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir:

- Sevgi nedir? Anlatınız.
- Kimleri seviyorsunuz? Anlatınız.
- Sevginin türleri var mıdır? Açıklayınız.

Etkinlik sırası 4 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde 2 tanesi (uygulama) benzer olarak sevgiyi, 2 tanesi de sevgisizlik durumunu anlatmaktadır. 4 görselde de ortak amaç sevgidir. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur:

- Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız.
- Görseller arasında fark var mıdır? Anlatınız.
- Görsellerin teması nedir? Anlatınız.
- Sevgi önemli midir? Anlatınız.
- Sevgi olmasa ne olurdu? Anlatınız.
- Sevgisizlik nedir? Anlatınız.

Görsel 1.

Görsel 2.

Görsel 3.

Görsel 4.

Etkinlik sonrası

- Türkiye’de kimleri veya neleri sevdiniz? Anlatınız.
- Türkiye’yi sevdin mi? Neden?
- Siz ülkenizde kimleri veya neleri seviyorsunuz? Anlatınız.
- En sevdiğiniz kişiyle ilgili bir metin yazınız.

Değerlendirme

- Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Örneklerle anlatınız.
- Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız? Detaylı olarak anlatınız.

3.3.3. Hafta Etkinlik Önerisi

Tablo 7

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
Kazandırılması beklenen değer	Adalet
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma.</i>
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i> • <i>Genel durumu hesaba katma.</i>
Etkinlik süresi	İki ders saati
Kullanılacak materyal	Renkli görseller
Kullanılacak yöntem ve teknikler	Tümevarım Soru cevap Tartışma Beyin fırtınası
Etkinlik öncesi	Öğrencilere adalet ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir: <ul style="list-style-type: none"> • Adalet nedir? Anlatınız. • Adalet olmalı mı? Neden? Anlatınız.
Etkinlik (uygulama) sırası	3 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde benzerlik ögesi ön plana çıkarılmıştır. 3 görselde de tema adalettir. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur:

Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız.

Görsellerin teması nedir? Anlatınız.

Adalet önemli midir? Anlatınız.

Görsel 1.

Görsel 2.

Görsel 3.

Etkinlik sonrası • Sizin ülkenizdeki adaletin işleyişi ile ilgili neler yapıyor? Anlatınız.

Değerlendirme • Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Değerlendiriniz.

• Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız?

3.1.4. Hafta Etkinlik Önerisi

Tablo 7

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimiye yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
Kazandırılması beklenen değer	Saygı
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma.</i>

Kazandırılması beklenen düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i> • <i>Genel durumu hesaba katma.</i>
Etkinlik süresi	İki ders saati
Kullanılacak materyal	Renkli görseller
Kullanılacak yöntem ve teknik	Tümevarım Soru cevap Tartışma Beyin fırtınası
Etkinlik öncesi	Öğrencilere saygı ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir: <ul style="list-style-type: none"> • Saygı nedir? Anlatınız. • Kimlere saygı duyarız? Neden? Anlatınız.
Etkinlik (uygulama) sırası	2 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde benzerlik ögesi ön plana çıkarılmıştır. 2 görselde de tema saygıdır. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur: Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız. Görsellerin teması nedir? Anlatınız. Saygı önemli midir? Anlatınız.
Görsel 1.	

Görsel 2.

Etkinlik sonrası

- Senin ülken ile Türkiye'deki saygının benzer ve farklı yönlerini karşılaştırınız?
- Türkiye'de kimlere saygı duyuyorsunuz? Neden?
- Ülkende kimlere saygı duyuyorsunuz? Neden?

Değerlendirme

- Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Değerlendiriniz.
- Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız?

3.1.5. Hafta Etkinlik Önerisi

Tablo 8

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
Kazandırılması beklenen değer	Sorumluluk
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma</i>
Kazandırılması beklenen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i>

---

eleştirel düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i> • <i>Genel durumu hesaba katma.</i>
-----------------------------------	--

Etkinlik süresi	İki ders saati
-----------------	----------------

Kullanılacak materyal	Renkli görseller
-----------------------	------------------

Kullanılacak yöntem ve teknikler	Tümevarım Soru cevap Tartışma Beyin Fırtınası
----------------------------------	--

Etkinlik öncesi	Öğrencilere sorumluluk ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir: <ul style="list-style-type: none"> • Sorumluluk nedir? Anlatınız. • Kimler sorumluluk alır? Anlatınız. • Sizin sorumluluklarınız var mı? Anlatınız.
-----------------	---

Etkinlik sırası (uygulama)	4 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde 2 tanesi benzer olarak sorumluluk, 2 tanesi de sorumsuzluk durumunu anlatmaktadır. 4 görselde de ortak amaç sorumluluktur. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız. • Görseller de farklı yönler var mıdır? Anlatınız. • Görsellerin teması nedir? Anlatınız. • Sorumluluk önemli midir? Anlatınız.
----------------------------	---

Görsel 1.

Görsel 2.

Görsel 3.

Görsel 4.

Etkinlik sonrası	<ul style="list-style-type: none"> • Sizin ülkeniz ile Türkiye'deki sorumlulukların benzer ve farklı yönlerini karşılaştırınız? • Türkiye'de kimlere veya neye karşı sorumluluk duyuyorsunuz? Neden? • Ülkenizde kimlere veya neye karşı sorumluluk duyuyorsunuz? Neden?
Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none"> • Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Değerlendiriniz. • Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız?

3.1.6. Hafta Etkinlik Önerisi

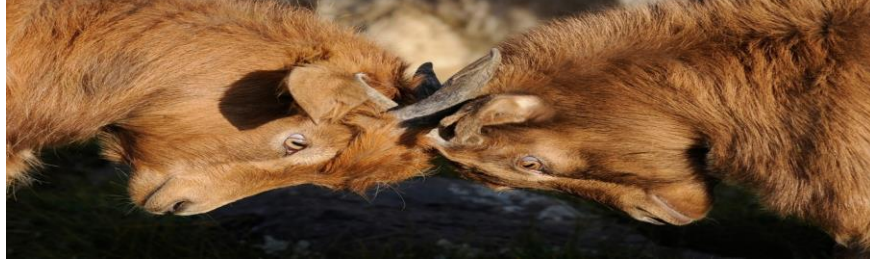
Tablo 9

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen C1 seviyesindeki öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimi ve değer eğitimine yönelik görsel okuma etkinlik önerisi

Kazanım	Metin içi ve/veya metinler arası karşılaştırmalar yapar. Herhangi bir etkinliğe ilişkin eleştiri/yorum veya değerlendirme ifadelerini ayırt eder.
Kazandırılması beklenen değer	Dostluk
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü yeterlilikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tümevarımları hazırlama ve değerlendirme.</i> • <i>Bir soruya yoğunlaşma.</i>
Kazandırılması beklenen eleştirel düşünceye özgü tutumlar	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Olguların nedenlerini araştırma eğilimi.</i> • <i>Temel konu hakkındaki dikkati sürdürme.</i> • <i>Sunulan farklı perspektifleri inceleme.</i> • <i>Açık bir düşünce ifadesi.</i> • <i>Eleştirel düşünce yeteneklerini uygulamaya koyma eğilimi.</i> • <i>Genel durumu hesaba katma.</i>
Etkinlik süresi	İki ders saati
Kullanılacak materyal	Renkli görseller
Kullanılacak yöntem	Tümevarım ve Soru cevap

teknikler	Tartışma Beyin Fırtınası
Etkinlik öncesi	Öğrencilere dostluk ile ilgili sorular sorulur. Bu sorular şu şekildedir: <ul style="list-style-type: none"> • Dostluk nedir? Anlatınız. • Sizin Dostunuz var mı? Anlatınız. • Dost sadece insan mıdır? Anlatınız.
Etkinlik (uygulama)	sırası 4 Farklı görsel sırasıyla öğrencilere gösterilir. Gösterilen görsellerde 2 tanesi benzer olarak dostluk, 2 tanesi de dostluğun tam zıttı kavga eden ve dostane olmayan durumunu anlatmaktadır. 4 görselde de ortak amaç dostluktur. Öğrencilere görseller gösterildikten sonra şu sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Görsellerin benzer yönleri var mıdır? Anlatınız. • Görseller de farklı yönler var mıdır? Anlatınız. • Görsellerin teması nedir? Anlatınız. • Dostluk önemli midir? Anlatınız.
Görsel 1.	
Görsel 2.	
Görsel 3.	

Görsel 4.

-
Etkinlik sonrası	• Sizin ülkeniz ile Türkiye'deki dostlukların benzer ve farklı yönlerini karşılaştırınız? • Türkiye'de dostunuz var mı? Anlatınız. • Dostunuzla ilgili bir metin yazınız.
Değerlendirme	• Bu etkinlik size faydalı oldu mu? Değerlendiriniz. • Siz olsanız resimler dışında bu etkinliği nasıl yapardınız?
-

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüz dünyasında düşünme becerisinin önemi her geçen gün artmaktadır. Ancak burada önemli olan nokta ulaşılan bilginin direk özümsemişi değil, ulaşılan bilgilerin çözümlenmesi, yorumlama, değerlendirme, çıkarsama, açıklama gibi bazı zihinsel süreçlerden geçirebilen bireylerin olmasıdır. Eleştirel düşünme becerisi de bu süreçlerin tamamını içerisinde barındıran bir düşünme çeşididir. Ana dili eğitiminde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de eleştirel düşünme becerisi bireylere kazandırılmalıdır.

Yapılan bu çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi gelişimine ve değer eğitimine yönelik ileri düzey (C1) görsel okuma etkinliklerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Güneş (2013) görsel okuma becerisinin öğrencilerin düşünen, sorgulayan ve sorun çözen bireyler olmasında oldukça etkili olduğunu ifade etmektedir.

Temel amaç doğrultusunda C1 seviyesinde Türkçe öğrenen öğrencilere 6 hafta yani bir kur boyunca uygulanabilecek etkinlikler hem değerlerin kazandırılması hem de eleştirel düşünme becerisinin kazandırılması için geliştirilmiştir. Etkinliklerde değer kazanımının gerçekleştirilebilmesi için farklılık ve benzerlik öğeleri kullanılarak çeşitli dikkat çekici görseller eleştirel düşünme becerisini harekete geçirici sorularla birlikte verilmiştir. Yapılan çalışmanın etkinliklerinin uygulanmasının alanyazında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Öyle ki alanyazına bakıldığında yabancılar Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme ve değer eğitimine yönelik birlikte değerlendirilen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu durum yeni bir dil öğrenen bireylerin eleştirel düşünme becerisini kazanmasının gerekli olmadığı düşüncesinden kaynaklanabilir. Ancak bu düşünce oldukça düşündürücüdür. Çünkü yeni bir dil ve kültür öğrenen bireylerin en az kendi ana dilinde sahip olduğu kadar eleştirel düşünme becerisine sahip olması gereklidir. Öyle ki yeni bir dil öğrenen birey süreç içerisinde sürekli yeni bilgilerle karşılaşmakta ve farklılıkların içerisinde aktif olarak bulunmaktadır. Hâl böyle olunca karşılaştığı bilgiyi eleştirmeyen yani yorumlama, çıkarsama ve

değerlendirme gibi zihinsel süreçlerden geçirmeden kullanan veya özümseyen bireyler hem ülke için hem de dil öğretimi için çok olumlu sonuçlar doğurmayacaktır. Bu nedenle yabancılara Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme becerisi önemlidir. Dündar ve Polat (2021) tarafından yapılan çalışmada Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı 21. yüzyıl becerileri kapsamında incelenmiş ve programda eleştirel düşünme becerisine diğer becerilere göre daha fazla alt başlık olarak yer verildiği sonucuna ulaşılmış ve yabancılara Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme becerisinin önemine yer verilmiştir. Bu yönüyle Dündar ve Polat (2021) tarafından yapılan çalışma ile yapılan bu çalışma aynı doğrultudadır.

Yapılan çalışmada eleştirel düşünme ve değer öğretimi birlikte verilmiştir. Değer öğretimi de eleştirel düşünme kadar önemli bir diğer unsurdur. Ancak hem Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni 'inde (CEFR, 2018) hem de Türkiye Maarif Vakfı tarafından yapılan Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programında (Maarif, 2019) değerler konusuna detaylı olarak yer verilmemiştir. Bu durum oldukça şaşırtıcıdır. Yeni bir dil öğrenen bireylerin yaşadığı toplumun sahip olduğu değerleri bilmesi ve bu programlarda da yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Öğrenci hem hedef dilde eleştirel düşünmeli hem de toplumun değerlerini bilmelidir.

4.1.Öneriler

- Yapılan bu çalışmada geliştirilen etkinlikler, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere sınıf ortamında derslere aktif olarak devam eden öğretim görevlileri tarafından kullanılabilir.
- Etkinliklerle deneysel, yarı deneysel çalışmalar yapılabilir. Böylece öğrencilerdeki gelişim açıkça görülebilir.
- Yabancılara Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme ve değer eğitimi konusunda çalışmalar artırılabilir.
- Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde eleştirel düşünmenin gelişimi için farklı etkinlikler geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Aydın, E. ve Tunagür, M. (2021). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı'nın 21. Yüzyıl Becerileri Açısından İncelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 349-374. DOI: 10.35675/befdergi.853046.
- Boisvert, J. (2004). Pensée Critique Et Programmes D'études Au Collégial, *Cégep Saint-Jean-sur-Richelieu, janvier, XVIII, 263. (PAREA).*
- CEFR. (2018). *Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume With New Descriptors*. Council of Europe.
- Cüceloğlu, D. (1995). *İyi Düşün Doğru Karar Ver*. Sistem Yayıncılık.
- Dewey, J. (1933). *How We Think, boston*, d. C. Heath ve Co.
- Dündar, S. A. ve Polat, A. (2021). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programının 21. Yüzyıl Becerileri Kapsamında İncelenmesi. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Türkçe Öğretimi Özel Sayısı*, 66-77. DOI: 10.47770/ukmead.995111

- Ennis, R.H. (1987). A taxonomy of critical thinking dispositions and abilities. *In J.B. Baron et R.J. Sternberg. Teaching thinking skills: Theory and practice*, 9–25.
- Ennis, R. H. (2011). Critical thinking: reflection and perspective. *In Inquiry: Critical Thinking Across the Disciplines*, 26, 4–18. <https://doi.org/10.5840/inquiryctnews20112613>. Prentice-Hall.
- Güneş, F. (2013). Görsel Okuma Eğitimi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 2(1), 1-17. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/buefad/issue/3812/51105>
- Güngör, E. (2000). *Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar*. Ötüken Yayınları.
- International Commission on the Futures of Education Commission. (2021). *Reimagining our futures together: a new social contract for education*. UNESCO. https://unesdoc.unesco.org/notice?id=p::usmarcdef_0000379707.
- Kraak, B. (2018). *Kritisches denken als bildungsaufgabe*. Erişim adresi: <https://www.hochbegabtenhilfe.de/kritisches-denken-als-bildungsaufgabe/>.
- Maarif. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı*. Bayem Ajans Promosyon Medya Rek. Org. Matbaa ve Bilişim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
- Metin, E. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde eleştirel düşünme ve kültürlerarası yetkinliği geliştirmeye yönelik stratejiler*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü. Ankara.
- Önal, İ., ve Erişen, Y. (2019). Öğretmen yetiştirme programlarında eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılması ihtiyacı. *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 62-78.
- Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve Öğretme*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Piaget, J. (1958). *The growth of logical thinking from childhood to adolescence*. AMC, 10, 12.
- Sönmez, V. (1993). *Yaratıcı okul, öğretmen, öğrenci* (A. Ataman, Ed.). Yaratıcılık ve Eğitim XVII. Eğitim Toplantısı, Türk Eğitim Derneği Yayınları No:17.
- Sünbül, A. M. (2011). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Şahinel, S. (2007b). *Eğitimde Yeni Yönelimler* (Ö. Demirel, Ed.). Eleştirel Düşünme. Pegem Akademi. 123-136.
- Trilling, B., ve Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times (1 ed.)*. Jossey-Bass.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük (Genişletilmiş Baskı)*. Ankara: TDK.
- Ulusoy, K., Dilmaç, B. (2012). *Değerler Eğitimi*. Pegem Akademi Yayınları.
- URL1, <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=332> adresinden 06.11.2022 tarihinde erişilmiştir.
- URL2, <https://turkiyemaarif.org/page/524-turkiye-maarif-vakfi-12> Erişim Tarihi 13.12.2022.

Extended Abstract

In the research, it was aimed to develop advanced (C1) visual reading activities for the development of critical thinking skills and value education of students learning Turkish as a foreign language.

This research, which aims to develop advanced level (C1) visual reading activities for the development of critical thinking skills and values education of students learning Turkish as a foreign language, is a descriptive study in the scanning model. Data; Teaching Turkish to foreigners, development of critical thinking skills, values teaching, can be obtained by using domestic and foreign scientific resources (articles, books, book chapters, etc.), computers, Turkish course books and workbooks for foreigners for all levels, Turkish course curriculum for foreigners has been done. As a result of the examination of the obtained data sources, a framework has been formed on what should be considered in the activities to be designed; Visual reading activities for the development of critical thinking skills and value education have been tried to be created with an understanding in line with this framework.

In the research, activities were developed based on the competence and attitude table regarding critical thinking determined by Ennis, (1987) and the values and some attitudes and behaviors related to the values in the curriculum published by the education and training board in 2017. The activities have been developed for C1 level because students can criticize and question the knowledge, they have acquired during the learning phase of Turkish as a foreign language, as well as learn the basic values of the country in which they learn the language. In this research, the activities were organized as 6 weeks, from the beginning of the C1 level to the last week. In order to ensure the reliability of the research, before the activities were organized, 5 field experts were asked which of the root values given in Table 3 and in which order should be given at the C1 level, and accordingly the values to be given in the research were decided. In line with the feedback received, it was decided to have the following values: helpfulness, love, justice, respect, responsibility, friendship. Then, five field experts were asked about whether the visual activities matched with the values. In line with the feedback from five field experts, it was stated that the activities and values were appropriate. Thus, the reliability of the research was ensured. In this study, it was aimed to develop advanced (C1) visual reading activities for the development of critical thinking skills and value education of students learning Turkish as a foreign language. In line with this main purpose, activities that can be applied to students learning Turkish at the C1 level for 6 weeks, that is, during a course, have been developed to gain both values and critical thinking skills. In order to realize the value gain in the activities, different and similar items were used, and various remarkable visuals were given together with the questions that activate the critical thinking skills. It is thought that the implementation of the activities of the study will benefit students who learn Turkish as a foreign language in the literature. So much so that when we look at the literature, we have not encountered any studies on critical thinking and value education in teaching Turkish to foreigners. This may be due to the thought that it is not necessary for individuals learning a new language to acquire critical thinking skills. However, this idea is quite thought provoking. Because individuals learning a new language and culture should have at least as much critical thinking skills as they have in their mother tongue. So much so that the individual who learns a new language constantly encounters new information in the process and is actively involved in the differences. As such, individuals who do not criticize the information they encounter, that is, use or assimilate without mental processes such as interpretation, inference and evaluation, will not produce very positive results both for the country and for language teaching. Therefore, critical thinking skills are important in teaching Turkish to foreigners.